

„Originální hlas
v šedi současné krimi.“
- MICHAEL CONNELLY

Severská
krimi
z Aljašky

Hra s ohněm

PŘÍPAD PRO KATE SHUGAKOVOU

DANA STABENOW

Hra s ohněm

**KNIHY DANY STABENOW
V NAKLADATELSTVÍ MYSTERY PRESS**

Kate Shugaková

Chladný den pro vraždu

Devátá oběť

Pod hladinou

Černé zlato

Hra s ohněm

Připravujeme

Když krev promluví

Hra s ohněm

DANA STABENOW

Přeložila Hana Láryšová

MYSTERY PRESS

2021

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Dana Stabenow, 1995
Translation © Hana Láryšová, 2021
Cover © Jan Matoška, 2021
Czech Edition © Mystery Press, Praha 2021

ISBN 978-80-7588-314-8 (pdf)

*Pro Dixie a Briana a Sandy a Garyho
a především pro Rhondu Lynnovou.*

*Připíjím na Taylor Express
a Malemute Saloon
a žvanila ve sněhulích
a dny, o kterých jsme si mysleli, že nikdy neskončí.*

Jedna

„Původ hub spočívá ve slizu a kyselých šťávách vlhké země nebo mnohdy v kořenech žaludy plodících stromů; nejdříve jsou chabější než pěna, pak jsou masivní jako pergamen a nakonec se zrodí houba.“

– Plinius Starší

„Kate. Podívej se na mě.“

Kate držela hlavu sehnutou částečně z přirozené zarputilosti, částečně proto, že na nic jiného neměla energii.

Mladá žena s jahodově blond vlasy v culíku sklonila videokameru a nedůtklivě si povzdechla. „Kate, jak mám asi natočit dokumentární film hodný Oscara o šílených sběratelích hub na Pižmoní hoře, když nebudeš spolupracovat?“ Plácla neodbytného komára. „No tak,“ řekla chlácholivě a znovu zvedla kameru. „Jeden mrňavoučký, nic neříkající úsměv. To tě neubyde.“

Kate uřízla dalších šest hub a vhodila je do přetékačícího dvacetilitrového plastového kbelíku vedle sebe. Potlačila záúpení,

narovнала protestující záda a vycenila zuby směrem k blondýně. Ve tváři pokryté sazemi a potem se jí rozlil falešný úsměv kopírující vybledlou, propletenou jizvu na jinak hladké snědé pokožce krku. Celkem vzato na ni byl hrůzostrašný pohled.

„Skvělé! Úžasné! Nádhera! Vypadáš jako divoženka!“ Blondýna za objektivem stáhla tvář do výrazu zuřivého soustředění. Kamera zabírala Kate dost dlouho na to, aby úsměv plynule přešel v úšklebek. Kate se znovu protáhla. Pak se objektiv sklonil a přesunul doleva ke skeptickému pohledu žlutých očí šedého křížence vlka a huskyho rozplácnutého opodál. „Vstávej, Obludo,“ prosila blondýna. „Dopřej mi trochu akce. Vyceň zuby, zavrč, najež se! Chovej se aspoň trochu jako vlk!“

Obluda s čumákem na překřížených tlapách zavřela oči. Na cokoli jiného bylo příliš horko.

Blondýna nespokojeně zabručela. „Vy se mnou vůbec nespoupracujete.“ Kamera vyjela zase nahoru a spočinula na ceduli přibité ke zčernalému kmeni stromu. Byla to bíle natřená překližka. Úhlednými černými tiskacími písmeny vyvedenými rukou hlásala krátkou a přímou zprávu:

1. JANŮV 2:22

Blondýna sklonila kameru a náruživě zašmátrala v obří levé kapse kabátu, ohromného šedého baloňáku, který za sebou táhla jako vlečku, lámala jím větévky borůvkových keřů, máčela ho v úzkých potůčcích v rašeliništi a seznámila ho s medvědím trusem. Byl nasáklý vodou třicet čísel nad lem. Džíný měla mokré až po kolena.

Z útrob baloňáku vykouzlila brožované vydání bible jako hlas Boží z hořícího keře. O pár vteřin později v ní našla, co hledala. „Kdo je lhář, ne-li ten, kdo popírá, že Ježíš je Kristus? To je ten antikrist, který popírá Otce i Syna.“ Vzhlédla. „To je dneska teprve třetí, a přitom už jsme skoro na konci *Nového zákona*.“ Zamyslela se. „Co kdybych ti položila existenciální otázku?“

„Dinah.“

„Ale prosím tě, to ti nic neudělá.“ Narovнала ramena, zvedla jednu ruku v řečnickém postoji a zarecitovala: „Jaký má smysl umisťovat odkazy na *Písmo* do lesa, když široko daleko není nikdo, kdo by si je přečetl?“

„Skoro stejný, jako kdyby tu někdo byl,“ neodolala Kate.

„Toho jsem se bála,“ prohlásila chmurně blondýna a plácla dalšího komára. „Zatracený hmyz! Mám pocit, že supluju krevní banku pro cokoli, co má tři páry nohou a dva křídla!“ Další plácnutí. „Ježíši! Jak to můžeš vydržet?“

Kate měla džíny mokré až po stehna. Po zádech jí stékal pot. V pozdně červnovém čtvrtěčním odpoledni měla pocit, že je alespoň sedmadvacet stupňů. Slunce nezapadalo, dokud si trochu nezašpásovalo – a v tuhle roční dobu dokud nebyla půlnoc –, a ona měla existencialismu plné zuby už před čtrnácti lety. Hned po dvou stránkách Sartrovy hry *S vyloučením veřejnosti* a třech týdnech anglické literatury pro pokročilé na Aljašské univerzitě ve Fairbanks. Odhrnula si z obličejce pramen černých vlasů a na tváři tak zanechala další šmouhu popela. Zvedla kbelík. O tři metry dál stál druhý, podobně plný. Kate k němu s chmurným odhodláním zamířila.

„To nemůžeš!“ zanaříkala Dinah. „Kate! Zatraceně, na tohle světlo jsem čekala celý den! Au!“ Plácla dalšího komára.

Kate zvedla druhý kbelík, vyvázila si břemena a na okamžik se zarazila, aby se zamyslela nad tím, jestli náhodou neměla využít nabídky pomocných prací u Billyho Mikea. Teď už z vlastní hořké zkušenosti věděla, že ruce, ramena a záda bolí po týdnu sbírání hub úplně stejně jako po vykládání ryb ze člunu. Sevřela kbelíky pevněji a následovala Obludu do kopce.

Dinah se drala za ní. „Dobře, dobře, zítra vstanu s tebou a chytíme ranní světlo, bude to v pohodě.“

„To mám teda radost,“ zabručela Kate trmácející se kolem vypáleného pařezu. „Celý můj život by byl v troskách, kdybys o ten záběr přišla.“ Po zádech jí stékal další čůrek potu. Kolem ucha jí probzučel komár a vzápětí za sebou uslyšela plácnutí.

„Ha! Další vítězství ženy nad *Aedes excrucians*!“

Kate to nechtěla vědět, ale ozvalo se šustění látky a Dinah vylovila další knihu, malý paperback s názvem *Několik poznatků k Arthropoda – Insecta – Diptera v aljašské divočině*. Jednomu krvežíznivému exempláři se vyhnula, druhý bojový nálet mávnutím odehnala, třetího komára plácla a přečetla: „*Aedes excrucians* je nejhojnější a nejotravnější z aljašských komárů.“

Kate mlčela, což si blondýna přebrala jako pobídku a nabrala na hlasitost: „Od ostatních druhů komárů se liší tím, že zůstává aktivní během teplých, slunečných odpolední, kdy svým obětím škodí především. Jeho přirozeným prostředím jsou bažinaté oblasti poblíž řek od Wrangellu po Fort Yukon, od Niniłny po Naknek a od Kotzebue po Noatak.“ Dinah zavřela knihu a zastrčila ji do kapsy. „Já jenom doufám, že jsi spokojená, to je všechno.“

Kate bylo celkem jedno, jestli šlo o *Aedes excrucians*, nebo cokoliv jiného, soustředila se hlavně na udržení pravidelného

tempa. Bzučící exemplář vznášející se blízko jejího pravého obočí zavětřil ve vzduchu, opovržlivě ohrnul sosák a odbučel pryč. O okamžik později se za Kate ozvalo plácnutí a zamumlaná nadávka.

Lezly dál nahoru do úbočí a močál nechaly za sebou. Hmyzu postupně ubývalo, ačkoli v tuhle roční dobu po celé Aljašce vždycky nějaký poletoval poblíž. Když konečně došly na vrchol, Kate se zastavila, aby nabrala dech.

Kráčely skrze místa, jež kdysi bývala neposkvrněným prehistorickým lesem. Vloni v létě se tudy přehnal nejhorší požár za poslední desítky let a zpusťošil místy až osm kilometrů široký pruh aljašské divočiny. Než ho speciálně vycvičení hasiči zahnali do slepé uličky, zaniklo více než padesát tisíc hektarů vnitrozemského porostu smrků ztepilých a sivých, bříz papírových, topolů osik a topolů balzámových, nehledě na – a to Kate nesla ještě s větší nevolí – nespočet keřů klikvy, maliníků, brusnic brusinek a ostružiníků obecných i arktických.

Ale příroda, jako vždy marnivá a rozmařilá, přinesla následující jaro vláhu a mírné klima a z popela devastujícího požáru vyrazila rekordní úroda smržů, jež měla za následek nával kupců nalétávajících sem s hotovostí v kapsách odkudkoli mezi Los Angeles a New Yorkem a místní zase hromadně vyhnala s kbelíky v ruce na honbu za jejich penězi.

Kate se opatrně protáhla. Bylo nebylo, před dávnými věky mívala houby ráda. Teď k nim cítila to samé co k lososům na konci rybářské sezóny: jestliže už nikdy žádnou nespatří, zemře šťastná. Zvedla ruku, aby se podržela na jizvě, nadechla se trochu sazí a třikrát za sebou prudce kýchla.

U nohou se jim zlatavě třpytil meandr řeky Kanuyaq. Čtyřiašedesát kilometrů jižně od svahu, po němž kráčely, se do výšky čtyř tisíc devíti set čtyřiceti devíti metrů tyčila hora Sanford sousedící s dva tisíce osm set padesát dva metrů vysokou Tanadou a tři tisíce šest set šedesát jedna metrovým Drumem, jejichž modrobílé brnění se lesklo ve slunci pozdního odpoledne. Kate věřila, že kdyby zamžourala trochu víc jihovýchodně, uviděla by Angaq arogantně vévodící Quilackým horám. Špičaté a nelítostné vrcholky vypadaly zcela běžně a poklidně; země mezi nimi však jako noční můra vykreslená rozmáchlými tahy uhlem člověka šokovala a děsila. Krajinu vystínovaly následky požáru, popel tu ležel v tlustých vrstvách, snášel se ze sežehnutých větví. Kmeny stromů žárem explodovaly a zanechaly za sebou hektary černých třísek. Připomínaly hru mikádo ustrnulou ve vzpřímené pozici.

Byla to spálená kostra kdysi úchvatného lesa. „Taková škoda,“ řekla blondýna tlumeným hlasem. „Víš, jak to začalo?“

„Blesk.“

„Blesk?“ Dinah pohlédla na kupovitá mračna shromažďující své vojsko nad jihovýchodním horizontem.

Kate přikývla. „Bývá hlavní příčinou lesních požárů.“

„Aha.“ Blondýně přelétl zrak k oblakům podruhé. „Boj s bleskem by mohl být i nad síly medvěda Smokeyho. Taková škoda,“ zopakovala, zvedla kameru a skrze objektiv mapovala scénu před sebou.

Kate uslyšela tiché vrčení natáčejícího se záznamu. „Ne tak docela.“

Vrčení ustalo, blondýna nedůvěřivě zvedla jedno obočí.

„Opravdu. Díky požáru se les obnovuje a rostou i počty divoké zvěře. Ve starších lesích převládají velké stromy, které se

stále rozrůstají a přebírají nadvládu, zatímco nový porost nemá šanci. A novým porostem se živí losi. Pár let po požáru se počet losů znásobí, protože budou mít více potravy. Stalo se to v Kenai po požáru v roce 1969. Stane se to i tady.“

„Hm.“ Dinah nezněla příliš přesvědčeně. „Ale regenerace nějakou dobu potrvá.“

Kate se rozhlédla kolem a pokynula jí.

„Co?“ zeptala se podezřívavě blondýna.

Kate se shýbla, aby ze země oprášila trochu popela. Zespoda na ně vykouklo něco zeleného, podle tvaru listů olše.

„To mě podrž,“ řekla ohromená Dinah. Obluda zelený šlahounek očichala. Dinah je oba zabrala a kamera se rozvrčela. „Skvělý záběr. Smrt a znovuzrození. Destrukce a regenerace! Z černého popela zpuštění vyrazil zelený fénix!“ Sklonila kameru a ještě jednou zalovila v levé kapse a vytáhla otrhanou bibli. Netrpělivě se palcem probírala stránkami a mumlala si pro sebe. „Aha! ,Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil!“ Prudce knihu zavřela a triumfálně se na Kate zadívala. „1. Korintským 15:54. ,Kde je, smrti, tvé vítězství?“ Plácla komára. „Krucí. Věděla jsi, že na Aljašce žije sedmadvacet druhů komárů?“ Ohlédla se na Kate. „Nemůžu uvěřit, že tady už něco roste. Vsadila bych balík, že to bude trvat roky.“

Obluda zvedla nad zelený šlahounek nohu. Kate doufala, že si toho Dinah nevšimne. „Moc dlouho to nepotrvá.“ Zaryla si pěst do beder. „Samozřejmě tomu dost pomohly dvacetihodinné dny a vydatné jarní deště.“ Zvedla kbelíky, udělala jeden krok dopředu a hned se nečekaně zastavila.

Dinah do ní vrazila. „Promiň. Co se děje?“ Sledovala Katein pohled a tiše vydechla. „Do prdele.“

Napravo od stezky se vynořil hnědý medvěd. Bylo to největší zvíře, jaké kdy Dinah mimo zoo viděla. V kohoutku dosahoval výšky metr padesát a vážil přibližně půl tuny. Čenich měl celý od sazí, jako kdyby jím ryl mezi ohořelými kládami. Hnědá srst se stříbrnými špičkami se leskla.

Dinah zapoměla, že drží kameru. Málem ji upustila. „*Do prdele*,“ zopakovala. Věděla, že to není přiměřené zhodnocení situace, ale nic jiného ji nenapadalo.

„Uklidni se,“ napomenula ji Kate.

„Co když nás napadne?“ sykla Dinah.

„Mluv normálně,“ odpověděla Kate a vykročila.

„Kate! Co to děláš? Jdeš přímo k němu! Kate!“

„Prostě pojd' za mnou, Dinah.“

Dinah zoufale zaklela a následovala ji. Zvedla kameru na rameno. Nebyla si úplně jistá, jestli ji chce držet mimo nebezpečí, nebo ji mít v případě potřeby připravenou jako zbraň. Pak si vzpomněla na svoji misi a začala natáčet. Už to viděla v živých barvách: zemře při natáčení. Smrt ve službě. Americká asociace dokumentaristů podle ní pravděpodobně pojmenuje ocenění. Pak zauvažovala, jestli Americká asociace dokumentaristů vůbec existuje. A jestli udílí nějaké ceny.

Skrze čočku objektivu vypadal medvěd ještě větší, zaplňoval záběr od okraje k okraji. Nijak nepomáhalo, že se jí trásly ruce. Uvědomila si, že se jí Katein zátylek vzdaluje, a zrychlila tempo.

Medvěd je netečně sledoval. Pro Dinah to byla nejdelší minuta jejího života. Když se k němu přiblížily na devět metrů, sklonil hlavu a splynul s hustým porostem olší na okraji spáleniště.

„Prostě se uklidni,“ zopakovala Kate. Pokračovala beze spěchu stejnoměrnými kroky. „Jsme dvě a mluvíme. Ale chce jít tudy, a jakmile si medvěd něco usmyslí, jde si tvrdošíjně za svým. Nejlepší bude, když se mu budeme klidit z cesty. Naštěstí to nebyla medvědice. Ty většinou touhle roční dobou právě mívají mláďata. Medvědice by byla zatraceně nevlá.“

Mluvila a mluvila. Dinah teď byla tak blízko za ní, že šlapala Obludě na paty. Obluda dospěla do bodu, kdy měla sice vztyčené uši, ale byla klidná a nevzrušená. Objektiv kamery klepl Kate do hlavy, za což si Dinah vysloužila tvrdý pohled oříškových očí. Kolem houštiny, do které se medvěd stáhl, prošly bez incidentu a nerušeně vylezly na kopec.

Dinah bylo na omdlení, nohy se jí klepaly, jen taktak že se jí nepodlomila kolena. „Ježíši, Kate. Co kdyby nás napadl?“

„To bys byla v háji,“ řekla Kate pokojně bez rozmyšlení.

Dinah zírala na Katein černý cop. „Proč já? Proč já a ne ty?“

Kate se zazubila, aniž by se otočila. „Protože já bych nemusela utíkat medvědovi. Stačilo by mi, kdybych utekla tobě.“

Chvilku trvalo, než to Dinah došlo. A když jí to došlo, dočteně si odfrkla.

„Ha ha. Moc vtípné.“ Nějakou dobu se tiše vlekla. „Ani jsem nevěděla, že tu v okolí medvědi vůbec žijou.“

„Už nejsi v New Yorku, Dorotko.“

„Proto Bobby každou noc věší věci po stromech.“

„A nejí k snídani slaninu ani párky.“

„Medvědi mají rádi slaninu?“

„Skoro nejvíc ze všeho.“ Kate téměř slyšela, jak se z Dinah na dlouhou dobu stává vegetarián. „Popravdě, medvědi snědí všechno, co se nehýbe. Neradi kvůli jídlu vynakládají námahu.“

„Byly bychom námaha?“

„Jo. Snědí všechno a všechny v okolí, ať už to leží den či rok, hlavně že to prostě leží. Proto nenajdeš poblíž leteckých katastrů žádná těla,“ dodala.

Dinah slyšitelně polkla. „Sežerou je medvědi?“

„Přesně.“

Zvedl se vánek, který je uchránil od dalších komářích náletů, a Dinah ho vděčně nasála. Za vrcholem svahu černý popel najednou zmizel, jako by někdo vytyčil v lese hranici, kterou oheň nemohl překročit. Jak se k ní přibližovaly, objevila se skutečná hranice v podobě metr osmdesát hlubokého příkopu, protipožárního průseku, který tam před rokem vykopali hasiči ve snaze nasměrovat požár mimo dálnici Glenn Highway, hlavní cestu mezi Anchorage a kanadskou hranicí, a mimo sídla patolízalsky přilepená kolem ní. Za příkopem se rozkládala mýtina, malé prostranství plné mladé jarní trávy obklopené břízami. Jejich štíhlé a silné bílé kmeny vystupovaly proti zčernalému pozadí svahu.

Uprostřed mýtiny bylo kameny lemované ohniště. Stály tam naproti sobě dva stany, ohniště mezi sebou. Na zářivě modré plastové plachtě byl vyrovnaný tucet plných dvacetilitrových nádob, zbytek dnešního sběru. Kate postavila svoje dva kbelíky k ostatním, jen to zadunělo, a otřela si čelo. Když spustila dlaň, měla ho celé od sazí.

„Ach, Warde, jsem doma!“ Dinah prosvištěla kolem ní přímo do kruhu stromů.

„Jsem tady, June!“ odpověděl hluboký mužský hlas.

Jeho majitel si na invalidní vozík nainstaloval široké pláště pro horská kola a jezdil s ním kolem ohniště jako s corvetou

z devětašedesátého. Při pohledu na blondýnu však všech tři sta padesát koní naráz zastavilo. Řidič zaklonil hlavu a mohutně, až se hory otrásaly, zahřměl: „BER-uško!“

„CUKR-ouši!“ Jediným pohybem se Dinah zbavila kamery i baloňáku. Kombinovaným letem, švihem a skokem přistála Bobbymu v klíně, obtočila mu ruce kolem krku a zlíbala mu tvář, až se dusil, ačkoli jí každý polibek zálibně vracel.

Už dost, nebo se pozvracím, pomyslela si Kate a hned to pronesla i nahlas. „Už dost, nebo se pozvracím,“ řekla a musela to ještě hlasitěji zopakovat, protože ji hrdličky napoprvé ignorovaly.

„Proč si neodběhneš někam hrát, Kate?“ navrhla blondýna s pusou plnou Bobbyho ucha.

Bobby k ní vyslal široký lascivní úsměv a ani nedutal. Kate si skousla vnitřek tváře, aby se neusmála taky, vytáhla si ze stanu batoh a prošla kolem nich dolů k říčce o čtyři sta metrů dál.

Příval vody prýštící z pramene vyhloubil v bočním břehu tůň o velikosti a hloubce cínové vany. Pod hladinou byly vidět hladké, kulaté kameny o trochu menší než husí vejce, břeh lemovala podezřelá královská, u okrajů bazénku vířila rašelinou zbarvená voda. Celá scéna působila jako výjev z Gerarda Manleyho Hopkinse. Obluda došla maximálně tak daleko, aby jí voda sahala po kotníky, zanořila čumák patnáct centimetrů do vody a naráz jí vylemtala minimálně litr. Vyčerpaná z vynaložené námahy pověřeného hlídače se svalila pod nejbližší strom a ihned upadla do kómatu. Obluda nebyla na vlny veder zvyklá, a tak se rozhodla, že bude nejlepší, když je zaspí.

Kate setřásla oblečení a vstoupila do vody. Byla čistá a proti přehřáté pokožce studená, až šokem zalapala po dechu. Jezírko

bylo velké tak akorát, aby se celá najednou namočila. Ponořila si i hlavu a pohybovala s ní ze strany na stranu, aby jí vlasy vířily kolem obličeje. Prorazila hladinu zpátky na vzduch, až voda báječně vystříkla a Kate se rozesmála. Obluda na břehu otevřela oko, zkontrolovala, že ji v blízké budoucnosti nečeká ničí záchrana, a vrátila se do bezvědomí. Kate neodolala. Oběma rukama silně pleskla do vody, až ji vystříkla na břeh a zalila Obludu i její blízké okolí. Obluda vyskočila na nohy a vyrazila ze sebe zajíknutí, jež předčilo pohoršení vdovy štípnuté do zadku, razantně se oklepala, věnovala Kate káravý pohled a přemístila se za strom daleko z dosahu.

„S tebou není žádná zábava,“ řekla jí Kate a sáhla pro mýdlo. Bylo v plastové lahvičce, koupené v obchodě REI v Anchorage během jejího jarního pobytu u Jacka. Za dokončení práce pro naftařskou společnost jí zaplatili až hříšné peníze. A ona se vynasnažila, aby utratila každý neprávem nabytý deseticent, než město opustí. A REI bylo právě jedním z míst, kde se Kate moc moc snažila. REI se na stará kolena začalo orientovat na mladé kravaťáky, nicméně nabízelo sortiment plný fascinujících a pro městského výletníka naprosto zbytečných věcí. Kate tam našla tohle mýdlo a jednu lahvičku si koupila jenom proto, že etiketa hlásala: *Stoprocentní kastilské mandlové mýdlo dr. Bronnera 18 v 1, vždy připravené pro holení, mytí vlasů, masáž, čištění zubů či do pěnové koupele! Užítí mýdla z mandlového oleje do dávkovačů, na uniformy, pro děti, na pláž! Mírně zředte a použijte jako vodu po holení, peeling, koupel nohou, masáž! Celotělová masáž horkými ručníky, vždy postupujte směrem k srdci! Nejjemnější mýdlo, co kdy bylo vyrobeno! Přímé od Boha, pH 9.*

Výrobce All-One-God-Faith na zbytečku místa pod návodem k použití dělal, co mohl, aby spasil hříšníky a obrátil ateisty na pravou víru. *Čistota je Boha jistota. Každé mravní zásady, jež spojují všechno lidstvo bez rozdílu, šest miliard silných a všichni jsme jeden.* A taky: *Našeho bratra zastávce mravních zásad Hilel učil tesáře Ježíše, aby spojil všechno lidstvo bez rozdílu!*

Kate uvažovala, kdo byl Hilel. Jestli někdy objeví toho, kdo přibíjí odkazy na biblické citáty ke stromům, mohla by se ho na to zeptat. Očividně to byl expert. Otevřela lahvičku a opatrně si přičichla. Byly to mandle, v pořádku. Kate měla dojem, že už je spasení na hony vzdálená, ale jestliže čistota je Boha jistota, možná měla ještě naději. Nejdřív si přeprala oblečení a pak namydčila sebe, vlasy si vydrhla dvakrát a tělo třikrát a jen zdráhavě z vody vylezla, protože už přestávala cítit nohy.

Na břehu se zastavila. Slunce ji hrálo na víčkách, prsou a břicho. Borovicové jehličí ji píchalo do prokřehlých chodidel. Zaryla palce do země, přenášela váhu z nohy na nohu. Lehký vánek nabral její vlasy, až ji konečky zašimraly u pasu. Stála klidně s dlaněmi vzhůru a se zavřenýma očima, voda jí stékala mezi půlkami, po vnitřní straně stehén, odkapávala z konečků prstů. Prsa se jí dmula hlubokými nádechy. Mdlý čpavý zápach spáleného dřeva se volně mísil s čistou vůní mýdla, mladého listí topolu amerického a sladkým aroma mízy plavuně.

Paprsky odpoledního slunce dopadaly šikmo skrze listí a větve, vrhaly strakaté stíny na mokřinu, Kateinu pokožku i třpytící se hladinu tůně a bublavou říčku. Nějaký pták zacvrlikal čistý a radostný sestupný trylek. „Jaro je tu,“ přidala se k němu Kate chraplavě skřehotavým hlasem, způsobeným jizvou na krku. „Je tu jaro.“

Ruce se jí z vlastní vůle zvedly dlaněmi vzhůru ke slunci, prsty nohou zabořila do trávy. Cítila pod nohama bít srdce země ve společném rytmu se svým tepem a síla jejich spojení vyvěrala chodidly, vlévala se jí do krve a kolovala tělem. Zostřily se jí všechny smysly; cítila mírně zatuchlou hořkost smrzů, na jazyku převalovala sladkou chuť borovicové mízy. Slyšela triumfální výkřik orla snášejícího se dolů s pařáty roztaženými k zabíjení. Kate to prožívala tak živě, že cítila, jak se jí nad rameny roztahují křídla, pociťovala vlnění ocasních per, měděnou chuť teplé krve v ústech. Otevřela oči a dohlédla až na Quilacké hory a Wrangellovo pohoří a ještě dál, až k Průlivu prince Williama a převalující se modrozelené šíři ohromného Aljašského zálivu. Ještě nikdy se život nezdál takhle plný smyslových příslibů. Cítila se zralá, připravená vyloupnout se z kůže.

Na kotníku jí pošimralo stéblo trávy. Vánek se ochladil. Zachvěla se a zamrkala. Zhluboka se nadechla, až se otrásla a vrátila se zpátky do svého těla, smysly oslněné vším, co vnímala. Usmála se, když si uvědomila, že jí ztuhly bradavky. „Milenec se vrátil,“ řekla, ale šprýmovala jenom napůl. Obluda otevřela oko a věnovala jí tázavý pohled.

Kate zalovila v batohu, vytáhla lahvičku pleťového mléka (další výsledný produkt březnového záchvatu nakupování) a vetřela si přípravek do rukou, loktů a nohou. Na dotek byl velice příjemný. Jedna věc se nedala vybírání lososů ze sítě upřít: byla to neskonečně čistější práce než sbírání hub. Rozhodla se, že v budoucnu dá přednost šupinám a vnitřnostem před sazemi a popelem. „Až se příště Bobbymu zachce sbírat houby,“ řekla Obludě, „může si jít sám. Obzvláště, když dokáže tak příhodně balit nádeníky.“

Obluda souhlasně mrkla.

Kate natáhla mezi dva stromy šňůru, pověsila mokré oblečení a oblékla si suché. Posadila se do tureckého sedu a česala si vlasy, dokud neuschly v rovný černý lesknoucí se vodopád. Pak usoudila, že se může bezpečně vrátit do tábora. Kručelo jí v žaludku, takže jestli ne, měli smůlu.

Bobbyho stan na mýtině byl zapnutý až dolů. Bobby seděl bez trička na dece mezi odřezky, čistil a třídil houby.

„Už bylo načase, abys tady taky něco udělal,“ řekla Kate. Sáhla za sebe a hodil jí balíček kupovaných fíkových rolek. „Ach bože, díky,“ vydechla blaženě, roztrhla sáček a strčila si dvě do pusy.

Našpulil rty, poslal jí polibek a vrátil se zpátky k třídění, zatímco ona se přehrabovala v chladničce a hledala 7UP bez cukru, kterým by sušenky spláchla. Otevřela plechovku a jedním dlouhým loknutím ji naráz vypila, ponořila ji do tajícího ledu, dokud se nenaplnila vodou, a vypila i to. Přes plechovku pohlédla na Bobbyho zcela zabraného do hub.

Za pohled rozhodně stál. Měl široká ramena jako většina žokejů invalidního vozíku, po pažích se mu táhly provazce svalů, co se smršťovaly a napínaly pod pokožkou barvy espresa. Hrudník bez jediného chloupku, takže se mu jasně rýsovalo každé žebro a rýha svalů. Džínové šortky, o fous kratší než pahýly a po okrajích roztrěpené, mu obepínaly pozadí a zůstávaly věrné každé pevné, napnuté křivce. Při tom pohledu musela každá dospělá ženská začít slintat.

Ozvalo se vrznutí zipu stanu, zašustění látky a písknutí gumové podrážky na jehličí. Bobby se otočil a natáhl se, protože chtěl sáhnout do kbelíku. „Mňamka,“ ozvalo se tiše za Kate.

„Každá dospělá ženská musí začít slintat,“ vyslovila Kate hlasitě svou předchozí myšlenku.

Dinah se zasmála a rozvalila se vedle ní. Byla štíhlá, téměř až vychrtlá, pro její lícní kosti by člověk zabíjel a měla velké, zvládné modré oči, které nebyly tak nevinné, jak se na první pohled zdály. Culík vystřídala změť zacuchaných jahodově blondatých kudrn. Celá jenom zářila. Kate, která před lety zdolala stejnou horu a výhled jí ukazoval stejný průvodce, se vůbec nedivila. Potlačila bodnutí závisti a zakousla se do další rolky. Moc to nepomohlo.

Dinah si z chladničky vytáhla plechovku, ukradla si pro sebe plnou hrst rolek a stočila se vedle Kate, která si s nelibostí všimla, že vytáhla další odbornou literaturu, tentokrát ušmudlanou brožuru s oslíma ušima nazvanou *Houby naší doby, příručka pro milovníky hub*. Dinah ji otevřela. V téhle byly navíc i obrázky. Ach bože.

„*Morchella elata*,“ četla Dinah, „také známý jako černý smrž. Jedlý,“ dodala bokem pro Kate. Bobby po ní jednoho hodil a ona uhnula. „Kloboučky jsou žlutohnědé, houbovité, ve tvaru zvonu a v rozličných odstínech od krémové po hnědou. Rostou v dubnu, květnu a někdy i v červnu na Aljašce. Smrže se často hojně vyskytují ve spálené půdě... ‘ A já se ptám proč?’ Otočila stránku. „Aha. Píší tu, že to nikdo ve skutečnosti neví, ale nejpravděpodobnější je, že nemají rádi konkurenty v podobě jiné vegetace. Hmm. A víš, proč je sbíráme?“

Kate si zkusila tipnout. „Čtyři dolary padesát za kilo?“

Dinah se na ni zamračila. „Smrže se nedají pěstovat průmyslově, protože se jinde než v přírodě nerozmnožují.“

„Já taky ne,“ podotkl Bobby.

Dinah se přesunula na další stránku a zvedla hlas. „Smrže jsou díky svým vroubkovaným kloboučkům vynikající do omáček.“

Bobby zkoumal jeden zkušební vzorek. „Protože vypadají jako něco, co by doktor Frankenstein transplantoval do prázdné lebky.“

„Já netuším, proč mrhám svým časem,“ řekla Dinah Obludě.

„Já taky ne,“ poznamenal zase Bobby a Kate se rozesmála.

Dinah se vrátila na začátek knihy. „Krátká historie hub,“ začala kapitolu a musela znova uhnout. Tenkrát hodil Bobby jejím směrem celou hrst smržů a několik z nich zasáhlo cíl. Nepídila se po spravedlnosti a pokračovala: „Fakt poslouchejte, je tady pár suprových historek o houbách. Například,“ znova uhnula, „věděli jste, že staří Řekové věřili, že houby vznikají zásahem blesku? Ve Skandinávii si zase mysleli, že když Wotan utíkal démonům, dělala se mu pěna u pusy a plival krev, a kdykoli zasáhl zemi, vyrašila tam houba.“

„Fuj. Wotanovy chrchle. Ježíši.“ Bobby se na okamžik zarazil ve třídění, zamračil se a upřel pohled na houbu, co držel v ruce. „Přemýšlely jste vůbec někdy nad tím, kdo snědl první houbu?“

„Prvního kraba?“ chytila se Kate otázky.

„První ústřici?“

„Chrabrý to muž, co jako první snědl ústřici,“ souhlasila Kate s vážností, jakou by jí Jonathan Swift jistě srdečně schválil.

„Zatímco Číňané,“ prohlásila Dinah lehce zvýšeným hlasem, „považovali houby za potravu chudých, Římané je naopak měli za pokrm bohatých. K jejich přípravě a konzumaci používali speciální náčiní.“ Četla dál a zčistajasna se rozesmála.

„Tyto speciální hrnce na vaření hub, zvané ‚boletaria‘, nebyly určeny pro přípravu žádného jiného jídla. Pověst praví, že jeden hrnec kdosi použil k běžnému vaření a ten se téměř roztránil hanbou. Poslechněte si, co napsal Martialis, že hrnec řekl: Stydím se, že ačkoli mi houby daly tak vznešené jméno, používají mě teď k vaření růžičkové kapusty.“

„Chudáček hrneček,“ řekl smutně Bobby.

„Jak ponižující,“ souhlasila Kate stejně smutně.

Dinah četla dál: „Existuje plísňovitá houba, co ničí obilí, a Římané každý rok pětadvacátého dubna pořádali slavnost, aby si usmířili boha Robiga, naklonili si ho a on udržoval plodiny zdravé. Všichni si oblékli nejhezčí tógu, vpochodovali do svatého hájku a pomazali oltář vínem, obětovali kozu a zakopali vnitřnosti zrzavého psa.“

Obluda švihla po Dinah obezřetným pohledem. „No tak, neber si všechno osobně,“ řekla jí Dinah a vrátila se ke knize. „Houby byly v Evropě v sedmnáctém a osmnáctém století tak populární, že králové museli vyhlásit zákony proti zapalování lesů, jež mělo povzbuzovat jejich růst.“ Vzhlédla a nakrčila na Kate obočí. „Možná že právě to se tu stalo.“

„Ne,“ zamítla Kate. Žádný z místních by nikdy nezapálil les, aby podpořil růst hub.

Bobby se zasmál, aniž by přerušil třídění. Dinah mu věnovala zvědavý pohled, ale nic jí nevysvětlil, tak se vrátila ke knize. „Nejen že houby jedli, ale také je užívali jako medicínu. Pedanius Dioscorides je předepisoval na koliky a boláky, odřeniny, zlomeniny, astma, žlučovitost, úplavici, infekce močového ústrojí, zácpu, epilepsii, artritidu, hysterii a akné.“

„Akné? Myslíš jako beďary?“

„To se tu píše. Rozdrtit houbu a smíchat s trochou vody a medu a *presto!* Clean&Clear.“ Dinah se zarazila. „Páni.“

„Co?“ Kate to proti její vůli začalo zajímat.

„Laponci je taky používali k léčbě tupých i ostrých bolestí. Když je něco bolelo, posypali místo sušenými houbami a zapálili je. Voda z puchýřů měla odplavit bolest pryč.“

„Myslím, že bych radši snášela ty tupé i ostré bolesti.“

„Já taky,“ řekl Bobby. Dokončil třídění. Nyní měli čtrnáct dvacetilitrových kbelíků plných očištěných, suchých hub a velkou hliníkovou mísu hub vyřazených, taky čistých a suchých, ale označených čerstvým mykologickým expertem za neprodejně. Se samolibým úsměvem plným uspokojení si prohlížel denní úlovek a pak se na ně s jedním domýšlivě zdviženým obočím ohlédl. „Hodláte vy dvě zavézt ty houby ke kupcům ještě dneska, nebo jak? Včera jsem zaslechl, že by se jejich cena mohla zvednout na šest dolarů padesát za kilo.“

„Od stejného chlápka, co ti den předtím nakukal, že sem míří kupec z New Yorku a zaplatí pět padesát?“ zeptala se Kate.

„Zmetek!“ řekl.

„A tenhle trouba mu na to skočí,“ zamumlala Dinah.

„Cože?“ řekl Bobby podezřívavě a nastražil přitom uši.

Dinah se na něho sladce usmála. „Spi dál,“ odpověděla a potvrdila mu, že ho urazila, ačkoli přesně nevěděl jak.

Dinah se taky rychle vykoupala a byla hotová právě včas, aby pomohla Kate naložit poslední kbelík do dodávky, červenobílého isuzu na naftu, s truhlou na nářadí z překližky přinýtovanou ke dnu nákladní plochy za kabinou. Tábořiště a úzkou štěrkovou slepou cestu od sebe dělilo osm set metrů a během poslední cesty k autu Kate Bobbymu mírně dotčeně

řekla: „Až příště jenom pomyslíš na to, že bych mohla jít sbírat houby...“

„Jo?“

„Ani na to nemysli.“

Skryl úsměv. „Ale, Kate, já jsem chromý.“ Truchlivým pohledem sjel na svoje pahýly a hloubavě pronesl: „Myslíš, že kdybych mohl, tak bych ti nepomohl?“

Jenom se na něj podívala a on ten svůj truchlivý výraz udržel asi tři vteřiny, pak se rozřehtal tak hlasitě, že to Dinah slyšela až pod kopcem. „Čemu se smál?“ zeptala se, když Kate nakládala poslední dva kbelíky na korbu dodávky.

„Bobby si myslí, že je vtipný,“ remcala Kate a opřela se o bok dodávky, aby se trochu vydýchala. Vedle ní parkoval Ford Econoline 1967 patřící Dinah; světle modrá barva byla pod nánosem bahna ze stovek kilometrů Aljažské dálnice jen stěží viditelná. Přes zastříkaná okénka Kate viděla, že má všechna sedadla kromě řidičova odstraněná a nahrazená táborovým vaříčem, barely s něčím, o čem předpokládala, že je voda, a bednami se zásobami. Naklonila se dopředu a přimhouřila oči. „To jsou knihy?“

Dinah přešla k ní, aby taky nakoukla dovnitř. „Jo-o.“

„Beletrie?“

Dinah zavrtěla hlavou. „Naučné.“

Kate na ni zírala. „Co třeba?“

Dinah pokrčila rameny. „*Kompletní dílo Williama Shakespeara. Výbor antické mytologie* od Edith Hamiltonové. *Chamberův slovník. Světový almanach. Bible krále Jakuba*. Nebo ne, tu mám někde tady.“ Neurčitě poplácala jednu z mnoha kapes dlouhého, šedého baloňáku, který si na výlet do města oblékla.

„A kruci, já nevím, ještě třeba *Atlas Aljašky, Aljašský almanach, Encyklopedie ptáků Aljašky. Cambridgeská encyklopedie astronomie. Ďáblův slovník.*“

„*Ďáblův slovník?*“

„Jo. Napsal ho Ambrose Bierce.“ Když Kate vypadala, že absolutně netuší, Dinah řekla: „Jeho definice opice zní: ‚Zvíře žijící na stromech, jež zdomácnělo ve stromech genealogických.‘“ Kate se rozesmála a Dinah jí slíbila: „Cestou domů ti to najdu.“

„Co máš proti beletrii?“

„Nevím.“ Dinah nad tím zauvažovala a nakonec odpověděla: „Není skutečná.“

Kate na ni pohlédla se zdviženým obočím: „To se mi na beletrii právě líbí. Nastup si.“

Na jedničku skákaly a drkotaly a kodrcaly se a házely sebou po šterkové stezce celých třicet minut, než se dostaly na jinou, tři kilometry vzdálenou cestu. Ta byla sice taky šterková, ale dost široká na to, aby se na ni vešla dvě auta zároveň, byla to aljašská mezistátní, a Dinah řekla: „Když jedeš pomalu, drž se vpravo.“

Kate uhnula doprava, zařadila dvojku a dodávka si to po cestě jenom vrněla, občasné hrbolky způsobené mrazem a odtokové strouhy nebyly nic ve srovnání s pěšinou pro zvěř, kterou nechaly za sebou. Čtyři sta metrů za odbočkou se les olší a bříz naráz změnil z bujaré listnaté zeleně klasického aljašského léta v měsíční krajinu černého vřesoviště, ze stromů zbyly rozštípané pahýly, větve ohořelé a bez pupenů. Dinah se ostře nadechla, a když se na ni Kate podívala, řekla zahanbeně: „Já vím, poslední týden to vídám každý den. Ale vždycky mě to dostane. Pokaždé mě to dostane.“

Po třech kilometrech pustiny se cesta rozšířila. Objevila se rozlehlá budova s americkou vlajkou a nápisem POŠTA, CHISTONA, ALJAŠKA hned vedle vývěšního štítu, na kterém stálo CHISTONSKÉ SMÍŠENÉ ZBOŽÍ. Pod ním visela cedule hlásající MUNICE, NÁVNADY A POTRAVINY. Cesta se zúžila a pak zase rozšířila do odbočky ke kostelu z bílých překládaných prken s malou věžičkou. Za ním se vozovka opět zužovala a pokračovala tak dalších šestnáct kilometrů, dokud dodávka nedorazila ke spojení šterkové cesty s dálnicí Glenn Highway. Tanada byl rozlehlý srub postavený kus dál od cesty. Na střeše mu rostly vlčí máky, kopretiny a pomněnky a za oknem vykukovala reklamní cedule piva Miller. Uprostřed velkého parkoviště stála benzínová pumpa, a dál plno nákladáků a aut zaparkovaných kolem valníku. Valník měl espézetky státu Washington. Kate zajela mezi zaprášený šedý pickup s wyomingskou poznávací značkou, kterému chyběl pravý přední nárazník, a modré bronco z Minnesoty tak napěchované kartonovými krabicemi a prošívaným oblečením, že neviděla skrze okýnka na druhou stranu.

„Mrkej na to,“ kývla Dinah k druhé straně parkoviště. Stálo tam otevřené Subaru Brat naložené hromadou krabic a s cedulí propagující prodej kosmetiky Skin So Soft od Avonu. Dinah se podívala na Kate. „Co tohle tady dělá?“

Kate pokrčila rameny. „Prý je to nejlepší repelent proti komárům široko daleko. Běž si stoupnout do řady, já vyložím ty kbelíky.“

„Dobře.“ Dinah zamířila s kamerou v ruce k valníku, a než Kate vyložila první dva kbelíky, už za ní stáli tři lidé. Před ní jich bylo šest. Vzadu na korbě valníku byla váha a vedle ní muž; neustále přibývající bedny za ním dosvědčovaly, že přijely